

Täysistunto

Torstai 26.11.2020 klo 16.00—20.40

7. Lakialoite laiksi kuluttajansuojalain 7 luvun 17 a §:n muuttamisesta

Lakialoite LA 21/2020 vp Sheikki Laakso ps

Lähetekeskustelu

Puhemies Anu Vehviläinen: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 7. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään talousvaliokuntaan.

Lähetekeskusteluun varataan enintään 30 minuuttia. Asian käsittelyssä noudatetaan aikataulutettujen asioiden osalta sovittuja menettelytapoja.

Keskustelu

18.35 Sheikki Laakso ps (esittelypuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Todellakin aloitteen pääasiallinen sisältö on, että lakialoitteen tarkoituksena on muuttaa kuluttajansuojalakia 38/78 siten, että kuluttajansuojalain kuluttajaluottoa koskevan luvun soveltamisalaan kuuluville luotoille — hyödykesidonnaiset luotot mukaan lukien — asetettaisiin 10 prosentin korkokatto. Korkokattoa sovellettaisiin sekä lain voimaantulon jälkeen tehtäviin sopimuksiin että kahden kuukauden siirtymäajan jälkeen myös ennen lain voimaantuloa tehtyihin jatkuvaa luottoa koskeviin sopimuksiin siltä osin kuin kyse on lain voimaantulon jälkeen tehtävistä luoton nostoista. Perustana tässä on, että tiukentamalla luottojen hintasääntelyä siten, että nostetulle luotolle perittävä korko saisi olla enintään 10 prosenttia, voidaan estää helpon rahan tarpeessa olevien houkuttelua kohtuuttoman korkeakorkoisiin lainoihin ja siten merkittävässä määrin vähentää velallisten riskiä ajautua syvään, lopuelämän kestävään velkakierteeseen. Sääntelyn positiiviset vaikutukset tulevat näky-mään paitsi luottotietonsa menettäneiden määrän laskuna, myös heikossa rahatilanteessa korkeakorkoista lainaa jo ottaneiden kasvavana ostovoimana.

Ja ajatuksenahan tässä tosiaan — silloin, kun tätä on tehty — on aika pitkälle ollut tämän aloitteen kokonaisena, tällaisenaan niin sanotusti laitto tai voimaan saattaminen, ja tietysti on ollut ilo huomata, että hallituksella on ollut sama linja nytten tässä koronakurjimuksessa. Kuitenkin, vaikka tähän löytyy hyvät perusteet koronan aikana, ei tämä asia muutu tässä tulevaisuudessa mihinkään, vaikka korona meiltä häviäisi kokonaankin, koska tilanne on se, että joskus ammoisina vuosina puhuttiin niin sanotusti koronkiskonnasta, ja asia on nyt jossain vaiheessa tässä meidän maassamme päässyt vähän niin kuin karkaamaan sille tolalle, että meillä on koronkiskonta käytännössä katsoen laillistettu. Ehdotan-kin, että me todellakin jatkaisimme nyt tässä koronan jälkeisessäkin elämässämme tällais-ta 10 prosentin korkokattoa näille luotoille. — Kiitoksia.

18.37 Vilhelm Junnila ps: Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Laakso on tehnyt perustel-lun lakialoitteen. Periaatteessa en kannata markkinoiden tarkkaa sääntelyä, mutta tässä

Pöytäkirjan asiakohta PTK 152/2020 vp

asiassa on huomioitava inhimillinen näkökulma — ylivelkaantuminen ja siitä seuraavat lieveilmiöt, jotka koskettavat laajasti yhteiskuntaa. Koronkiskonta on alhaista ja pikavip-pitehtailu johtaa helposti jatkohakemuksiin, joissa edustaja Laakson mainitsemaa korkoa korolle kasvaa niin paljon, ettei ihminen enää selviä omista velvoitteistaan.

Pelkkä koron laskeminen ei kuitenkaan ehkä ole riittävää, vaan tarvittaisiin lisäksi toi-mia, jotta luottotietomerkinnät eivät tuhoa tavallista elämää. On käsittämätöntä, että mer-kinnöistä seuraa 2—4 vuoteen ulottuva yhteiskuntakelvottomuus, jolloin on vaikea saada palveluja tai tehdä sopimuksia vastaavin ehdoin, joita tarjotaan muille ihmisille. Luottotie-tojen palautumista pitäisi edistää ja antaa ihmisille mahdollisuus oppia virheistään. Jos las-kut on asianmukaisesti hoidettu ja henkilö ei ole samanaikaisesti syyllistynyt rikoksiin tai muuhun raskauttavaan, on tärkeää, että kuluttajansuojalakia muutetaan, mutta yhtä tärkeää tai ehkä tärkeämpääkin olisi muuttaa luottotietolakia. No, ehkä tämän keskustelun aikana jo tuli muutamia ideoita, joten jouluun mennessä taitaa lakialoitetta pukata myös tästäkin aiheesta ja suunnasta.

Mutta kiitän edustaja Laaksoa työstä pienituloisten ja vähäosaisten hyväksi.

18.39 Ari Koponen ps: Arvoisa rouva puhemies! Kiitän myös edustaja Laaksoa tästä hy-västä aloitteesta. Olen itse useasti ottanut kantaa tähän ylivelkaantumisongelmaan, joka ei ole yksilötason vaan koko yhteiskuntamme ongelma. Syyt tähän ovat moninaisia, mutta etenkin pikavippiyhtiöiden harjoittama toiminta ja sääntelyn kiertäminen ovat ajaneet mo-nia kansalaisia ahdinkoon. Olenkin pettynyt, ettei perussuomalaisten vastalauseen ehdotus hyödykesidonnaisten luottojen korkokatosta saanut viimeksi salissa tarpeeksi kannatusta. Hyödykesidonnaiset luotot muodostavat tutkitusti suuremman riskin etenkin työssä käy-vien kotitalouksien impulsiiviselle velkaantumiselle.

Edustaja Laakson vastalauseen mukainen ehdotus luottojen tiukemmasta hintasäänte-lystä ja 10 prosentin korkokatosta on näin ollen kannatettava. Sääntelyn positiiviset vaiku-tukset tulisivat näkymään paitsi luottotietonsa menettäneiden määrän laskuna myös hei-kossa rahatilanteessa korkeakorkoista lainaa jo ottaneiden kasvavana ostovoimana. Kysy-mystä tulisi tarkastella laajempänä kokonaisuutena, esimerkiksi pikavippien mainonta on tärkeä osa sitä. On hyvä, että tähän on sentään nyt poikkeusoloissa puututtu, mutta mainon-nan ja suoramarkkinoinnin hillitsemisen tulisi olla osa lainsäädäntöämme myös jatkossa ja pysyvästi.

18.40 Jari Myllykoski vas: Arvoisa rouva puhemies! Kyllä edustaja Laakso on oikealla asialla, kiistatta tulisi tarkastella juuri — ajattelen samalla tavoin — kokonaisuutena. Nyt hallitus on toiminut kuitenkin tässä koronatilanteessa, ja nyt saadaan sitä kokemuspohjaa, jolloin on ehkä sitten hyvä ruveta sitä valmistelemaan, niin että siinä näitte.

Nythan juuri tänään on tullut tieto, että hallitus tulee esittämään edelleen korkokaton pi-tämistä 10 prosentissa — sen piti jo loppua, mutta nyt sitä edelleen jatketaan — sekä suo-ramarkkinointikieltoa, josta lakiesityksen on tehnyt edustaja Satonen jo aiemmin. Toivo-taan, että näillä on nyt jatkumo. Ja nämä ovat kyllä hallitusohjelmaankin soveltuvia esityk-siä, ja itse ainakin kannatan kovasti sitä, että meillä nyt pystyttäisiin rakentamaan element-tejä, joilla rahoitusvaikeuksiin joutuneet henkilöt voisivat selvitä ilman pikavippejä ja kor-keita korkoja. Toivonkin, että kun sote-uudistusta tehdään, niin se hallitusohjelman kirjaus sosiaalisen luottotuksen ulottamisesta koko maahan toteutuu.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 152/2020 vp

Nyt pitää vain huolehtia täältä hallituspuolueista, ja toivotaan vielä apua oppositiostakin, että muistutetaan hallitusta ja vastaavia ministereitä siitä, että kun tätä sote-uudistusta sitten viedään hyvinvointialueilla eteenpäin, niin siinä vaiheessa jo otetaan huomioon, ettei se pirstaloidu niin sanotusti, että eri alueilla voisi olla omia, vaan mentäisiin hallitusohjelman mukaan, niin että se tulee käsittämään koko maan. Selvitystä ollaan tekemässä, ja näkisin, että tämä sosiaalisen luototuksen asian on tärkeä.

Itse luotan siihen, että nämä luottotietoasiat nyt etenevät. Ainakin ministeri Henriksson on näin täällä salissa todennut, että nyt kun se on positiivisesta luottorekisteristä revitty irti, etenee omana lainvalmistelunaan, niin on mahdollista, että me tuossa alkuvuonna tai varmasti kevään korvalla jo saisimme tänne saliin esityksen siitä, että maksuhäiriömerkinnät poistuvat nykyistä nopeammin. Ja tietysti ainakin siinä omassani — ja muiden mukana olleiden kansanedustajien — aloitteessa se lähti kuukaudesta.

18.43 Rami Lehto ps: Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Laakson tekemä lakialoite on hyvä ja kannatettava. On todella huolestuttavaa, että nuoretkin ylivelkaantuvat todella rankasti, ja siinä menee useasti sitten ainakin alkuaikuiselämä pilalle, kun niitä yritellään sitten maksaa ja luottotiedot menevät ja tulee monenlaisia ongelmia. Myös vanhemmat ihmiset sortuvat näihin lainoihin, korkeakorkoisiinkin lainoihin. Kun on työttömyyttä tai pienen eläke, niin sitten on välillä pakko ottaa lainaa, jos jotain haluaa.

Ihmisille tyrkytetään kaikennäköisiä lainoja koko aika, niin pikavippejä kuin hyödyke-sidonnaisia luottoja. Ajatellaan, että ostat vaikka tietokoneen osamaksulla, saat siihen sen luoton, niin sinulle lähetetään pyytämättä luottokortti kotiin, luottoyhtiön tarjoama luottokortti. Elikkä se nuori ihmettelee, että mikäs tämä on, nyt hän saa lainaa taas ihan tuosta noin vain, eikä tarvitse edes pyytää sitä, kun se luottokortti tulee sen tavarahan mukana. Nyt varsinkin, kun joululähestyy, on paljon lomautuksia ja näitä, niin on hirveästi houkutusia ostaa kaikennäköistä tavaraa. Black Friday on nyt Black Week, laajennetaan koko aika, tulee hirveästi näitä houkutusia, myydään muka halvalla, ja moni sitten sortuu ostamaan luotolla paljon näitä tuotteita, ja sitten se arki saattaa tulla vastaan ensi vuoden puolella, kun pitäisi alkaa maksaa näitä.

18.45 Hannu Hoskonen kesk: Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Laakson tekemä lakialoite on todella, todella hyvä ja asiallinen. Olen monesti itsekin ihmetellyt tätä samaa ongelmaa, että kun näitä pikavippejä otetaan, niin voisi sanoa, rohkenen väittää, että se pikavipin ottaja on monesti oikeustoimikelvottomassa kunnossa eikä hän tiedä siinä tilanteessa, mitä hän oikeasti tekee. Tällaiset tilanteet johtavat sitten ylivoimaisiin tilanteisiin ihmisen elämässä, kun hän menettää siinä luottokelpoisuutensa ja sen jälkeen tulevat kaikki muut vaikeudet päälle, ja pahimmillaan käy vielä niin, että sitä vippiä sitten ruvetaan perimään perintäyhtiöiden kautta, ja se se vasta sitten kallista puuhaa on.

Olen erään pitkälti oikeusoppineen henkilön kanssa asiasta keskustellut jo aikaisemmin, että millaiseen menettelyyn tässä voitaisiin mennä. Nythän nämä tällaiset velkomusasiat viedään käräjäoikeuksien kautta, jolloin niitä ruvetaan perimään, ne menevät summaarisina asioina läpi niin, että ei niitä kukaan tarkista, kun on pitkä lista, ja yksi nuijan-kopautus, niin se on siinä. Silloin tämä velkaa perivä, vaikka nyt yhtiö, voi mielin määrin velallista kohdella. Sanotaanko, että velallinen on säälittävässä asemassa, kun tällainen yhtiö on perimässä muutama vuosi sitten otettuja saatavia. Hän on aivan avuton siinä tilanteessa.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 152/2020 vp

Tässä pitäisi mennä sellaiseen menettelyyn, että kun oikeudessa näitä asioita käsitellään, niin sen velkojan pitäisi näyttää toteen kaikki, mitä velkoja hän haluaa, ja ne pitäisi määritellä tarkasti. Nyt ne menevät summaarisina asioina läpi niin, että kukaan ei niistä ole sen jälkeen edes tietoinen. Voi olla kymmeniä asioita samalla paperilla, ja yksi nuija pöytään, ja se on siinä. Näistä meidän pitäisi päästä irti.

Kun tehdään tällainen merkittävä oikeustoimi, kuten lainanotto — edustaja Laakson ajatus on tässä asiassa aivan oikein — ne velat saatettaisiin sellaisen tilanteeseen, että ihmisellä olisi mahdollisuus päästä niistä irti. Myös se velanottohetki pitäisi saada sellaiseksi, että se on oikeudenmukainen myös sille velanottajalle. Nythän se sitä ei ole. Monesti se, niin kuin sanoin tuossa alussa, velanottaja voi olla sellaisessa kunnossa, että hän ei ymmärrä, mitä hän tekee. Kaikissa muissa oikeustoimissa — kun ihminen menee asioimaan, ostaa vaikka auton taikka vuokrasopimuksen tekee asunnosta — se vastapuoli kyllä pitää huolen siitä, että allekirjoittava henkilö on ihan täydessä vireessä ja pystyy hommansa hoitamaan. Mutta tässä asiassa, ikävä kyllä, asiat eivät ole niin.

Toivon, että tämä asia etenee. Edustaja Myllykoski alusti kyllä erinomaisesti, mitä hallituksella on tässä vireillä. Toivon, että nämä asiat etenevät nopeasti ja tämä erittäin ongelmallinen asia saadaan kerralla pois päiväjärjestyksestä.

18.47 Minna Reijonen ps: Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Laakson tekemä aloite lainojen korkokatosta on erittäin hyvä ja kannatettava ja erittäin järkevä. Korkokatto on järkevä. Ja jos miettii näitä muitakin maksuja, mitä tahtoo tulla sitten, jos niitä lainoja ja muita laskuja ei hoideta ajoissa, niin ne perintäkulut ovat sitten valtavia, ja ne paisuvat kuin lumipallo, kun ne vyöryvät ja vyöryvät, aina suurempia ja suurempia, ja tosi isoiksi tulevat ne summat. Pitäisi huolehtia kyllä siitä, että kun sitten saa joskus maksettua nämä lainat — ja jos tulee niitä merkintöjä sinne, että on luottotiedot mennyt — niin ne eivät koko elämää, vuosikausia sitten seuraa. Että kun asiat on saanut kuntoon, maksettua ja elämänsä kuntoon, niin ne luottotietomerkinnot pitää sieltä poistaa — että kun asiat ovat kunnossa, ihminen voi jatkaa normaalia elämäänsä.

18.48 Markku Eestilä kok: Arvoisa puhemies! Tämä on aika kestoaihe jostakin syystä, me emme saa kansanedustuslaitoksena kuriin tätä ilmiötä, ja edustaja Laakson lakialoite on erinomainen.

Kyllä tässä täytyy sanoa, että vaikka itsekkin olen kokoomuksen edustaja, niin kyllä tässä pääoma on kyllä täysin väärissä töissä. Tässä on tasan kaksi häviäjää. Ensimmäinen on tietenkin se, joka ottaa näitä pikavippejä, ja toinen on sitten valtio, joka häviää siinä mielessä, että kyllähän me tiedämme, että aika moni nuori, joka sitten joutuu näihin vaikeuksiin, syrjäytyy, ja voi pahimmassa tapauksessa käydä niin, että koskaan yhteiskunta ei hänestä saa niin sanottua työmiestä, kun ei siihen ole enää mahdollisuutta. Ja näin ollen tämä lasku tulee olemaan iso, koska näitä jatkuvasti tulee ja nämä koskevat nimenomaan sitä, kuten täällä hyvin selvitettiin, että yritetään ostaa sitten sen verran, että omat varat eivät siihen riitä, ja tämä on kyllä ikävää hommaa.

Tässä on kysymyksessä myös iso oikeusvaje sen takia, kun... Jos minä luen täältä ihan MOT-ohjelmasta Vanhan velan metsästäjät: ”Kun perintätoimisto karhuu velkoja oikeuden kautta, velallisen voi olla erittäin hankalaa selvittää, onko mukana jo vanhentuneita saatavia. Asian riittauttaminen on kallista ja epävarmaa.” Ja kun me tiedämme monesti, minkälaisia ihmisiä he ovat — heillä on moninaisia vaikeuksia, he ovat oikeudessa — niin

Pöytäkirjan asiakohta PTK 152/2020 vp

kyllä he ovat alakynnessä näitä juridisesti erittäin päteviä perintätoimistoja vastaan. Olen sen monta kertaa sanonut ja kirjoittanut, että jos itse saisin päättää ja perustuslaki ei olisi esteenä, niin minä kieltäisin nämä pikavippifirmat, koska silloin me pääsisimme nimenomaan tästä koronkiskonnasta.

Ja totean vielä puheenvuoron lopuksi, että nyt on pääoma kyllä täysin väärissä töissä.

18.50 Mari-Leena Talvitie kok: Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Laakson tekemä lakialoite on tosiaan tärkeä, ja olisin sen mielellään keväällä allekirjoittanutkin, jos vain olisin tiennyt, että edustaja Laakso on sitä jättämässä. Mutta on tärkeää, kun korona on näitä lakialoitteenkin lähetekeskusteluja viivästyttänyt, että käydään tätä keskustelua nyt.

Kyseessä on tosiaan pitkäaikainen ongelma, kuten moni edustaja on sanonut. Muistan, että kun noin 10 vuotta sitten toimin eduskunta-avustajana, niin silloin sain työtehtäväksi selvittää näitä pikavippien korkoja — edustaja Pihlajaniemi, yrittäjä tuolta Etelä-Pohjanmaalta, oli kansanedustajana. Selvitin sitten ja myöskin kyselin ja testasin, miten olisin saanut itse pikavippejä. Ja se oli kyllä järkyttävää silloin 10 vuotta sitten, miten helposti niitä pystyi saamaan yksillä puhelinsoitoilla ja tekstiviesteillä mistä vain. Silloin oli tilanne, että korot saattoivat olla, siis vuosikorot, yli 200 — oli jopa sellaisia yrityksiä, joissa oli yli 300:n vuosikorkoja. Silloin juuri, reilu 10 vuotta sitten, alettiin käyttämään hyväksi erityisesti meidän nuoria, työelämään tulevia ja opiskelijoita, joilla oli pulaa rahasta, ja niinpä se markkinointi ja kohdistettu mainonta, mitä silloin juuri pystyi alkaa tekemään, oli todella rajua.

Ja senpä takia on tärkeää myöskin tämän korkokaton lisäksi, että tämä edustaja Satosen tekemä lakialoite tästä suoramarkkinoinnin kiellosta, jossa on yli sadan edustajan allekirjoitus ja joka on myöskin ollut jo jonkun aikaa eduskunnan käsittelyssä, etenisi nyt tällä kaudella. Vaikka viime kaudella tehtiin tarkennuksia, jotka astuivat voimaan viime vuonna, ja hallitus on myöskin nyt koronan osalta tehnyt näitä korkokattoja, niin meidän on tärkeää päästä sellaiseen tilanteeseen, että oikeasti saadaan tämä asia kuriin. — Arvoisa puhemies, onko 2 minuuttia vai 3 minuuttia paikaltaan?

Puhemies Anu Vehviläinen: 3 minuuttia.

Joo. — Sitten, arvoisa puhemies, vielä loppuun: Ylivelkaantuminen koskettaa jo lähes 400 000 suomalaista, ja siellä joukossa on opiskelijoita, nuoria, senioreita, äitejä, isiä. Mietitään, miten suurta suomalaista joukkoa se koskettaa, kun se koskettaa näitten ihmisten lisäksi myöskin heidän läheisiään. Ja nyt kun on vielä tämä erityinen tilanne, mikä on lomautusten ja monen muun työpaikkojen menetyksen osalta täällä, niin tämä todellakin on tärkeää, että pystymme tätä korkokattoa säätelemään, kuten säätelemme montaa muutakin asiaa tässä maassa. — Kiitos.

18.53 Jari Myllykoski vas: Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Lehto nosti hyvän asian, joka on huonona esimerkkinä: eli todellakin kun kävelet sohvakauppaan, niin kauppias sanoo, että kuule, pistä raha pussiin ja ota tästä kortti käteen ja elämä hymyilee. On verrattoman helppoa markkinoida siinä vaiheessa, ja kun se sitten alkaa, niin siellä kortilla on limiittiä parituhatta euroa mahdollisesti. Kun me olemme tätä pikavippikeissiiä käyneet läpi, niin kyllä siellä puolella on niin paljon kekseliäisyyttä, että hyvä kun perässä pysytään.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 152/2020 vp

Tärkeintä olisi nyt todellakin, että näistä asioista keskustellaan laajasti, ja ilahduttavaa on kuulla ja nähdä toimia kokoomuslaisten edustajien vastuullisuudesta siitä, että nyt on pääoma väärissä töissä, ja edustaja Satonen on ollut hyvin siinä rintamassa mukana, kun ollaan pyritty näitten ylivelallisten asioita hoitamaan ja velkaantumiskierteitä katkaisemaan.

Ihminen toivottavasti pääsisi nopeammin sinne oikeuteen, jotta nämä perinnät katkeaisivat siihen, mutta kun siellä sitten käräjäoikeuden päätöksenkin jälkeen vielä uudestaan aloitetaan perintätoimia. Tähän pitää saada joku ehdoton ratkaisu sen suhteen, että velan antajalla pitää olla vastuu velasta, minkä on antanut. Säälinen korko pitää totta kai saada sille, joka pääomaa lainaa, mutta se, että sen jälkeen keissi alkaa paisumaan, mikä vie, suistaa ihmiset syrjäytymiseen, on väärin, ja siinä kohtaa meillä on lainsäädännössä varsin paljon töitä.

Eivätkä nämä ole ainoastaan tässä. Meillä on tälläkin hetkellä yritysmaailmassa sellaisia tilanteita, missä iso yrittäjä ilmoittaa, että 90 päivän päästä sitten tulee tili, ja siinä sitten, kun se pienempi yrittäjä on siinä alisteisessa asemassa, joutuu semmoiseen tilanteeseen, että hänen täytyy sitten tuotteistansa maksut maksaa, kun siellä sitten firma, joka on myynyt näitä tuotteita, mitä tämä alihankkijayritys on isolle yritykselle tehnyt, laittaa tavan lehteen: viikko aikaa, [Puhemies koputtaa] jos et maksa, kolmen vuoden maksuhäiriömerkintä.

Eli kyllä meillä tässä on paljon semmoista tehtävää, millä me voisimme saada toimeliaisuutta eikä tukahdutettua yrittäjyyttä ja työn tekemistä ja ihmisten osallistumista yhteiskuntaan yhtenä osallisena. Eivätkä nämä pankkienkaan luottokortit ihan pienituloista pelasta. Kyllä siellä sen verran isot korttien lunastusmaksut ja kuukausimaksut ovat, että kyllä siinä äkkiä yksi 10 prosenttia tulee silitettyä.

18.56 Sheikki Laakso ps: Arvoisa rouva puhemies! Kiitoksia kaikille, kun olette tukeet aloitettani. Tosiaan eilen illalla satuin odottelemaan vaimon apua — hän teki muita juttuja — kun tuli telkkarista ohjelma pelivelallisista. Siinä oli kaksi päähenkilöä, ja toinen oli pelannut aika isot laskut itselleen, ja tosiaankin sitten pikavipeillä hän oli sitä hommaa jatkanut, ja siitä se pullataikina oli syntynyt. Toinen päähenkilö — ikävä kyllä, siinäkin oli yhden peliongelmaisen leski — kertoi siitä, että oli mennyt hurjat rahat ja sitten sen jälkeen ei ollut enää mies pystynyt asian kanssa elämään ja teki sitten oman ratkaisunsa. Nämä ovat tosiaankin, niin kuin edustaja Eestilä sanoi, niin isoja laskuja, mitä yhteiskunta näistä leikeistä joutuu maksamaan, että kyllä se on sanomatta selvää, että meillä on vielä iso työmaa tehdä näistä asioista hyviä.

Todellakin edustaja Myllykoski otti todella hyvän esimerkin siitä, että isot firmat laittavat laskulle sen 90 päivää netto ja pikkufirmat saavat tavaran sitten maksimissaan 14 päivää netto. Sitä käytetään oikeasti jopa sopimuksien uudelleensopimisessa, että saadaan rahaa aikaisemmin. Iso firma sanoo, että no, me voimme maksaa sinulle vähän nopeammin tämän, kun tiputat siitä sinun urakastasi 10 prosenttia, ja mitäs muuta se pk-sektorin kaveri voi tehdä, koska on joko se tai mahdollisesti oma omakotitalo sitten vasaran alla.

Tällaisia asioita meidän pitäisi oikeasti tällaisessa yhteiskunnassa pystyä tekemään ja ratkaista tällaiset ongelmat. Kyllä meillä täällä töitä riittää varmasti huomennakin. — Kiitoksia.

18.58 Markku Eestilä kok: Arvoisa puheenjohtaja! Tämä on tärkeä aihe kaikille, ja itse vain totean, että meillä on paljon peliriippuvaisia ihmisiä, joilla on addiktio, ja se on vaka-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 152/2020 vp

va asia. Onko se sairaus vai opittu tapa, vai mikä se on? Joka tapauksessa se on erittäin kiusallinen tilanne, ja nämä ihmiset oikeasti tarvitsevat apua ja kannustusta ja terapiaa. Siitä voi päästä pois, mutta se vaatii hyvän verkoston taakse ja tukea ihmisiltä, ja monilla nuorilla ei valitettavasti tätä ole. Sen takia nämä pikavipit ja yli varojen eläminen ovat todella vaarallinen ilmiö, ja tämä meidän kulutusyhteiskuntamme luo mainonnalla ja muulla tarpeita, ja jos ihminen haluaa unelmiaan täyttää, niin se helposti tarttuu sitten näitten luottojen kautta, joita saa liian helposti. Kyllähän tähän lääkkeitä on olemassa, mutta ilmeisesti niitä on juridisesti aika vaikea viedä lainsäädäntöön. Minulle tulee heti mieleen kolminaisuus: totta kai tämä korkokatto, ja sitten on mainonnan kieltö, mutta jospa myös jonkunmoinen henkilökohtaisen konkurssin ilmoitus tulisi tähän tueksi. Eihän kukaan lainaa semmoiselle, josta herää suuri epäily, että maksaako se takaisin. Minä en tiedä, miten tämän henkilökohtaisen konkurssin pystyisi toteuttamaan, jolloin joku päivä vain käy niin, että niiden saatavien perintä loppuu siihen paikkaan. Ilmeisesti se on juridisesti mahdotonta, koska sitä ei tehdä.

19.00 Vilhelm Junnila ps: Arvoisa puhemies! Edustaja Myllykoski ymmärtää myös yritystoiminnan päälle ja kiinnitti huomiota tärkeään asiaan. Monet suuret yritykset todellakin maksavat laskunsa vasta jopa 90 vuorokauden tai 120 vuorokauden kuluttua, ja tämä ajaa erityisesti pienet yritykset erittäin hankalaan asemaan ja tilanteeseen, jossa ne ovat jo ennestään alisteisessa asemassa toimiessaan esimerkiksi alihankkijana. Yritysten välisessä kaupankäynnissä sovellettavien maksuaikojen maksimia tulisikin tiukentaa esimerkiksi 30 vuorokauteen.

Otan esiin myös toisen ongelman, joka liittyy edustaja Laakson aloitteeseen, nimittäin perintätoimistoille ei ole määritelty kohtuullisten perintäkulujen ylä- tai alarajaa, eli vaikka korko olisi korkea, voivat nämä kulut olla sitäkin suurempia, ja tämä on yksi sellainen asia, joka ehdottomasti tulisi korjata.

19.01 Jari Myllykoski vas: Arvoisa rouva puhemies! Olin tuossa edellisessä puheenvuorossani sanomassa — mutta kun unohdin — että se on nimenomaan näin, mutta onneksi vouti, jos se on reilu, auttaa hädässä olevaa ja kirjoittaa siihen ruutupaperille, että ”en hyväksy näitä ylisuuria perintäkustannuksia”, ja se on sillä selvä. Mutta ne ihmiset ovat siinä kohtaa jo niin uupuneita, jaksamattomia, että ei ole paukkuja, ja siinä mielessä joku sellainen menetelmä pitäisi olla, että meillä todellakin lain perusteella tarkasteltaisiin näitä ylisuuria perintäkustannuksia.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin talousvaliokuntaan.